

KESKUSTELU KAAVIN KIRKON SUOJELUMERKINNÄSTÄ

Aika	14.3.2024 klo 14 - 15	
Paikka	Seurakuntakeskus, Kuopio	
Osallistujat	Kirkkoherra Juha Hagman Kirkkoherra Matti Pentikäinen Hallintojohtaja Mika Pulkkinen Kiinteistöpääll. Petri Rautio Kj. Harri Korhonen Tekn.joht. Markus Hartikainen Kaavoitusins. Jorma Harju	Järvi-Kuopion seurakunta Kallaveden seurakunta, Kuopion ev.lut.srk-yhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Kuopion ev.lut.srk-yhtymä Kuopion ev.lut.srk-yhtymä Kaavin kunta Kaavin kunta Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju

1 Kirkonkylän asemakaavan käsittelyvaiheet

Harri Korhonen kertoi kaavan viimeisimmistä käsittelyvaiheista:

- Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli ehdotusvaiheen palautteita ja niihin laadittuja vastineita kokouksessaan 29.11.2023. Nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa kirkko oli osoitettuna SR-1 -merkinnällä.
- Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 12.2.2024 hyväksyä kaavanlaatijan vastineet ehdotuspalautteisiin ja edelleen esittää (äänestyspäätös vastoin lautakunnan esitystä) asemakaavan hyväksymistä kunnanvaltuustolle siten muutettuna, että kirkko osoitetaan SR-1 -merkinnän sijaan SR -merkinnällä.
- Valtuusto päätti hyväksyä (kirkon osalta äänestyksen jälkeen) asemakaavan kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.
- Sittemmin em. päätösmenettelyssä todettiin tehdyn menettelyvirheen (mm. hallintolaki 50 §).
- Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 4.3.2024 olla panematta voimaan kv:n kaavan hyväksymispäätöstä. Todeten, että merkittävä muutos kaavaehdotuksen sisältöön edellyttää kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.
- **Korhonen odottaa kuntaliitosta pyytämäänsä kannanottoa oikeasta menettelytavasta, ennen kuin kaavaehdotuksen käsittelyä kunnassa jatketaan.**

Mika Pulkkinen kommentoi kaavakäsittelyä ja esitettyä SR-merkintää:

- Kuulemiseen liittyvän menettelyvirheen lisäksi kh ja kv eivät ole millään tavalla myöskään perustelleet ehdottoman suojelumerkinnän SR osoittamista hyväksyttävään asemakaavaan. Kyseessä on silloin myös asiavirhe.
- kh:n ja kv:n päätöskäsittelyissä olisi tullut kuulla Kuopion ev.lut.srk-yhtymää ennen kuin merkinnän muuttamisesta tehdään päätös suuntaan tai toiseen.
- Seurakuntayhtymä ei ole hyväksynyt SR-merkintää eikä ole voinut olla vaikuttamassa siihen ennen em. kunnassa tehtyjä SR-merkintäpäätöksiä.
- Srk pitää kirkkorakennuksen suojelemista kohtuuttomana edellytyksenä erityisesti rakennuksen huonon kunnan takia. Rakennuksen monitahoisia kunnostustoimenpiteitä pidetään taloudellisesti (arvioituina lähes 5 milj. euroa) srk:ssa kohtuuttomina. Seurakuntayhtymässä on varauduttu rakennuksen purkamiseen ja mahdollisen uuden monitoimikirkon rakentamiseen.
- Pulkkinen arveli, että valtuuston hyväksymispäätös tulisi myös perua valtuustotasolla. Onko kunnanhallituksen voimaantulon toimeenpanon keskeyttäminen riittävä menettely?

Jorma Harju kaavanlaatijana esitti näkemyksensä koskien kaavanlaadinnan suoje-
lumerkintään liittyvää menettelytapaa ja harkintamenettelyä:

Menettelytavasta

- Jos seurakuntayhtymä olisi hyväksynyt SR-1 -merkinnän muuttamisen SR -merkin-
näksi **ennen päätöksentekoa**, niin tällöin asemakaavaehdotus olisi voitu hyväksyä
kuten nyt kh ja kv menettelivät.
- Näin ollen, jotta asia menettelytavan osalta menisi oikein, tulee kaavaehdotus käsi-
tellä kh:ssa uudelleen sen pohjalta miten lautakunta kaavaehdotuksen esitti halli-
tukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.
- Tässä yhteydessä on menettelytapana hyvä, että lisäksi on käytettävissä myös
seurakuntayhtymän kannanotto mahdolliseen kirkkorakennuksen ehdottomaan
suoje lumerkintään SR.
- Näin menetellen kunnanhallitus voi tiedostaa ja ottaa huomioon srk:n tahtotilan ja
perustelut, ennen varsinaista omaa päätöksentekoaan.
- Asiat tulevat siten kuultua, käsiteltyä ja päätettyä oikeassa järjestyksessä.
- Lisäksi todettakoon, että kokouksessaan 12.2.2024 kunnanhallitus päätti ensin hy-
väksyä kaavanlaatijan vastineet nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta annettuihin
palautteisiin. Vastineissa kaavanlaatija esitti, että kirkon osalta SR-1 -merkintä on
soveltuvin merkintä ja ettei sen muuttaminen SR-merkinnäksi ole perusteltua.
- Vastineiden hyväksymisen jälkeen kh kuitenkin ristiriitaisesti vastineisiin nähden
päätti osoittaa kirkolle SR-merkinnän. Näin ollen kh päätti, että SR-1 -merkintä säi-
lytetään (kuten vastineissa esitettiin) ja heti perään, että kuitenkin osoitetaan SR-
merkinnällä.
- Em. takiakin kh:n tekemä päätöskäsittely tulee suorittaa kokonaan uudestaan eli
ratkaista kaavaehdotuksen hyväksymispykälä kokonaan uudelleen.
- Hallintolain mukaan ”Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja rat-
kaista asian uudelleen”.

Suoje lumerkinnän harkinnasta

- Rakennusten mahdollisille suoje lumerkinnöille tulee lähtökohtaisesti olla oikeudelli-
set perustelut. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan tulee edistää kulttuu-
riympäristöarvojen säilymistä. Samoin tulee ottaa huomioon mm. seuraavat MRL:n
pykälät.
- Asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle koh-
tuutonta rajoitusta tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa (MRL 54§). Jos asemakaa-
vasta aiheutuu vähäistä suurempaa haittaa, on se korvattava (MRL 106§).
- Tämän asemakaavan laadinnassa on suoje lumerkintöjen arvioinneissa harkintaa
tehty mm. seuraavasti:
- Jos rakennuksella on merkityksellisiä kulttuuriarvoja ja rakennus on hyvä- tai koh-
tuukuntoinen, niin velvoite pitää rakennus kunnossa ja SR-merkintä (ns. ehdoton
suoje lumerkintä) ovat kohtuullisia omistajalle ja siten perusteltuja.
- Sen sijaan, jos rakennuksella on kulttuuriarvoja, mutta rakennus on huonossa kun-
nossa ja kunnostaminen olisi kallista ja siten kohtuutonta omistajalle, niin tällöin
soveltuva olisi SR-1-merkintä (suoje lue suositaan ja rakennusta ei tule purkaa il-
man pakottavaa syytä) tai ei suoje lumerkintää ollenkaan. SR-1 -merkintä on nähty
tämän asemakaavan valmistelutyössä kirkkorakennukselle soveltuvimmaksi mer-
kinnäksi.

Keskustelu päätettiin klo 14.50

Muistion vakuudeksi Jorma Harju